

AB 3*0243

D. 20

11055

Bekom till

H. Lantbruksingenjör

den 20 JUNI 1925

4/25 Komb.

AB-3-0243

Förslag
till utdelning av mark tillhörande

Berga och Mörby
i Skå socken och Stockholms län,
Upprättat år 1923 av
Nils Nisberg
Statens Lantbruksingenjör.

Sö- kan de	Ej Sö- kan de	Värde		Värde		Förbätt		Deltager i kostnaden.					
		före		efter		rings- värde.		med pro- cent	för gräv ningen med.		för för- rättning on med.		
		kr.	öre	kr.	öre	kr	öre		kr	öre	kr	öre	
1		2469	60	3749	40	1279	80	11.12	967	44	59	35	
1		1594	80	4565	70	2970	90	25.81	2245	47	137	75	
1		1944	90	3081	60	1136	70	9.88	859	56	52	73	
	1	745	20	1821	60	1076	40	9.35	813	45	49	90	
1		2710	80	6429	60	3718	80	32.31	2810	97	172	44	
		1041	30	2368	80	1327	50	11.53	1003	11	61	54	
		10506	60	22016	70	11510	10	100.-	8700	00	533	71	
		Skogby den 15 december 1923.											
		Hils Risberg.											
		Statens Lantbruksingenjör.											
		J.W. Palmgren.					H.L. Hermanson.						
		Bidrädande gode män.											

U t l i s t a n d e.

Synskriftens utlåtande rörande

utdikning av vattenståndad mark tillhö-

rande Berga och Mörby i Skå socken och

Stockholms län, avgivet vid synförrätt-

ning enligt vattenlagen år 1923.

Läro.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget om-

kring 1.0 km. sydost om Skå kyrka. Det utgöres av endast od-

lad jord och omfattar en areal av sammanlagt 26.62 hektar.

Nederbördsområde.

Avdikningsområdet tillhör Korströms vatten-

system samt enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 Neder-

bördsområdet Nr 61.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes reso-

lution av den 23 maj 1923 förordnades undertecknad att hand-

lägga föreslagna förrättningar och har på grund af res och i an-

slutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och

vid sammanträde i lärodet framställda yrkanden föreliggande

plan för avdämningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 16 kap. 63 § vattenlagen skall benämnas Berge-Årby torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförordningens handlingning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppslednings ligen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över havs-
varande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsalin, dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för lägre från avloppen belägen mark.

För området avdämning föreslås ett gemensamt havsavlopp å kartan betecknat med A-B samt från punkt B tvän-

ne grenar å kartan betecknade med B-C och B-D-E och hava de-
samma markerats med tvänne jämlöpande röda linier.

Vattenledning, lutningsförmållanden m.m.

Nederbördsområdet för det gemensamma utloppet
A-B har beräknats till 1.00 km². Maximivattenslängden har beräknats till 125 sek. pr km² och medelvattenslängden till 12.5 sek. pr km². Den sammanlagda vattenslängden, som denna del av avloppet skall avbörda vid flödet till tillägg utgör sålunda
0.13 m³/sek. och vid medelvattenslängd 0.013 m³/sek. För denna del hava följande dimensioner föreslagits.

Bottenbredd 0.3 m. och 0.5 m.

Sidelutning 1:1.5

Bottenlutning 0.5:1000.

För sträckan C+D-E föreslås tjockt ledning
av 18 rör i lutning 2:1000. Vid intaget lägges en brunn på
sitt ritningen närmare utvisar. För inspektion av röret skola
finnas 3 st. nedstigningsbrunnar och hava platserna för desamma
markerats å ritningen. För undvikande av frostskada skall
ledning täckas med ett minst 1.0 meter tjockt jordlager.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till

en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig terränggning av all i företaget ingående mark.

Den vid förrättningen upprättade profilritningen för avloppens djup vid var och en av de kända dessamma medelagda avvågningsplanerna angivna, varjoste höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner & olika platser av dessamma framså i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om intressenterna vilja fullborda dessamma, utföras i full överensstämmelse med det i framlagda förslaget såväl med hänseende till plan som profilritningarna och skall vara påbörjat senast inom ett år efter det denna förrättning vunnit laga kraft samt vara fullbordat inom två år efter samma tid. Har företaget icke bragit till slut inom nyssnämnda tid, vare frågan om företaget förfallen, Om giltigt sål för dröjsmålet vinnas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Vasterbygdsnäs Vet-

tendestol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst 10 år.

Om ingen delägare framskallt yrande på att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade avloppsanläggningar utses styrelse vilken enligt beslut skall bestå av *2 ledamöter*.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 51 § vattenlagen för styrelsen ledamot ansvarig för sine åtgärden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å orovind mark verkställas eller åtgärda till förfång för annan värlags.

Dikesjorden.

Den av avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid avloppens första upptagande som vid framtida renhållning uppläggas vid sidan av avloppen men för ej läggas i närheten

de nya avloppens kantar en 1 meter och skola jordvallarna på

lämpliga ställen dock minst på var femtiende meter genomskäras

för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp.

Jordvallarna få ej lägras med brantare sidolutning än den mot

dike vända sidan en 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av

sex broar för ågsvägar och have för desamma särskilda förelags-
ritningar upprättats.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt

för kontrollering av desamma finnas fixpunkter i form av korar

inhugna i jordfaste stenar. Deras lägen i plan samt deras höj-

der öfver antaget horisontalplan öro å såväl plan som profilsit-

ningen angivna. De skola nogt bevaras och få ej döljas av jord

eller annat.

Avsyning.

Sedan arbetet blivit färdigt och den nya an-

fördrag, under dess utförande, skall det avsynas eller inspek-

teras av i länet tjänstgörande Statens lantbruksingenjör eller

annan av vederbörlig myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

Da här föreslagna dikens skola vart tredje år

samt så ofta det dessomellan erfordras renas från anhopade

slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbör-

dat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall före-

tagas. Kostnaderna skola fördelas öfver samma grund som här

nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första

upptagande. Vid rensning skall iakttagas, att bottenlinien er-

håller det å profilritningen angivna måttet.

Öfning, anläggning av vattningssats m.m.

Öfning, anläggning av vattningssats i avlopp-

sen eller annan ård, varigenom skada uppstår eller som hind-

rar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tillas,

och skall, d'rest skada uppstår genom oöfverensstämmande af-

görande av denne omedelbart afhjälpas. Ettas ej sådant förhål-

lande skyndsamt, sedan den försumlige varder d'rom anmodad,

må den, som lider men af försummelsen, jämlikt vattenlagen

13 kap. 16 § kalla två öfveriga män att tillse besiktning och

åger, sedan bristen blivit av den vittorad, att å den för-

sunliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenanskadad mark samt för utrönande av varje ågefigurs höjd över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och mätad samt begränsad med en kurva belägen på fulltörrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid, för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillägg, erforderligt fall.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva, jämlikt introduktionernas följande uttalande, att ersättning för mark, som är för avloppens utvidgning och för jordupplag ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos vaterbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företaget fullbordande i detta utlåtande eller och sedermera i anledning av såkt anstånd bestämde tiden. Är skadan eller intrånget

av betydelse, gäller vad i 7 kap. 37 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskomst angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har värdering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Enom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ågefigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ågefigurer, införda i kolumn 13 av värderingsalngden. För ågefigurer, vilka äro belägna högre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reduktion av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd, ansetts hava torrleggningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjd, ansetts hava torrleggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företaget utförande är

terri'ggningssynpunkt lika med 1. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. ha verkställts.

För beräkning av nuvarande värdet har den regel följts, att all mark belägen under nuvarande godslövtenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värderats och sålunda komma genom fullständig terri'ggnings- och förbättring till ur terri'ggningsynpunkt förutsäddig skick medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omfattande kurvan ansetts ur terri'ggningsynpunkt redan ha full avkastning, varför den ojämnheten företags utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande terri'ggnings varit orsak till minskning i eventuellt skördresultat. Markens nuvarande värde är därför beräknadt dels av det blivande värdet under förutsättning av full terri'ggnings och dels av dess höjd till den försummande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt terri'lagt skick med ett procenttal, som uträknats på grund av

pektive figurerna i jämförelse över sågda vattenytan, se i frögenom erhållna värdena för pr. hektar införda i värderingskolonnerna i kolonn 11.

Skiljedomen mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnes införd i värderingskolonnerna i kolonn 15 och avse dessa siffror värdet pr. ha.

I värderingskolonnerna ha slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värden samt förbättringsvärdena blivit för varje tomt förklarade med hänsyn till dess yttningsförhållanden och införda.

Bätnaden genom företaget.

Den vattenrikiga marken, som kommer att förbättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 26.46 ha.

Dess blivande värde utgör	10.506.4 kronor.
" nuvarande "	23.110.7 "
Förbättringsvärde sålunda	11.611.10 kronor.

Vattendonstolensgift.

Enligt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till konungens Befallningshavande erläggas en avgift av 1 krona för tåsen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för

vattendomsföreläringens organisation och verksamhet. Då i förelä-
gande fell värdeökningen uppgår till 11.510.10 kronor skall
till komingens befallningshavande erläggas ett belopp av 11 kr.
och skall bestyrkt avskrift av denna bestämelse tillställas
Länstyrelsen.

Kostnadernas fördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har
särskild tabell häröfver upprättats, vilken senare bilagts det-
ta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda tabell. För-
retaget har betraktats som en samfällighet och har i tabellen
angivits hvarvida delägerna är skända till företaget eller ej.
All deltagarskyldighet är grundad på värdet av den del som de
vinnes genom dikningen. Då någon framställning ett f. erbjuda
bidrag till kostnader för företaget utifrån på visst antal
ej anförts, har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Lynskostnaderna och förbrukade av sk-
naderna och skall för dessa kostnader slutliga fördelning, vil-
la enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för
företaget. Fördelning av synskriftningskostnaderna
verksam i ovanstående tabell.

Talen mot förrättningen.

Den, som önskar föra talan mot denna förrätt-
ningning skall göra detta vid Väterbygdens vattendomsstol, adr.
Stockholm, för talans bevarande skall sändas inom sextio
dagar räknat från denna dag till vattensittadomaren inlämna
sine till vattendomsstolen ställda bevis i tre exemplar och
skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påstå-
enden samt skolen därtill.

Utlåtande och Genföreläring.

Då i denna fråga någon underutlåtande till vat-
tendomsstolen av detta utlåtande ej erfordras, kom er i enlig-
het med 16 kap. 76 i vattenlagen detta utlåtande på i verk-
ställighet i den ordning, som för lära kraft utgånge den är
stadgad för att varit icke inom den i föregående moment stadga-
de tiden någon intressent inlämnat sine till vattendomsstolen
ställda bevis.

Göras den

Statens Lantbruksingenjör.

Grändad d. 8 jan. 1929.

1401
1205

B e v i s

DARIE Nr.

19009

K. LANTBRUKSTYRELSEN

över verkställd avsyning av torrläggningens ^{28 SEP 1928} förändringar, enligt förordning av Kungl. Lantbruksstyrelsen

Företagets namn Berga-Mörby torrläggningsföretag i Skå soc och Stockholms län.

Planen fastställd den 13 mars 1925.

Statsbidrag från statens avdikningsanslag 2.380.- kronor
Lån från statens avdikningslånefond 7.150.- "

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 26 juni 1925.

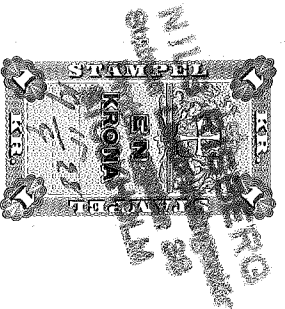
Styrelsens ordförande David Pettersson, Skoby, Svartsjö

Avsyningen verkställdes av undertecknad den 13 september 1928. Därvid befanns, att företaget utförts i enlighet med den fastställda arbetsplanen med följande undantag:

Den täckta ledningens botten vid 8+60 ligger på + 4.78, vid 7 på +5.12 och vid 6+50 på +5.12, sålunda å sista sträckan horisontellt. Av avloppet D-E har sträckan 6+92 - 7 - 66 ej utförts. Enligt i kostnadsförslaget angivna priser skulle kostnaden för detta arbete jämte å denna sträcka föreslagen bruk uppgå till 290.- kronor med vilket belopp statsunderstödet sålunda skulle minskas. Enligt uppgift har jordägarna för avsikt att begära befrielse från utförandet av denna del. Då den verkställda förändringen med den täckta ledningen ej torde hava någon nämnvärd betydelse för torrläggningens resultatet och under förutsättning att ovannämnda ansökning bifalles, förordas företaget till godkännande.

Stockholm den 15 september 1928.

David Pettersson
Statens Lantbruksingenjör.

57 km vid 1000, 100 km i 1000, 100 km i 1000
vid 1000 m höjd 100 km i 1000 m höjd
 $v = \frac{Q}{F} = \frac{0.13}{0.05} = 0.22 \text{ m/s}$